

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI SVET

Interesna skupina delojemalcev

Številka: 061-13-4/2021/6
Ljubljana, 12. 7. 2021

PREDLOG

Z A P I S N I K

13. izredne seje Interesne skupine delojemalcev v sredo, 12. 7. 2021, ob 7.30, soba 212/II, poslojpe parlamenta, Šubičeva 4, Ljubljana

Prisotni:

- vodja interesne skupine: Lidija Jerkič,
- člani interesne skupine: Oskar Komac, Ladislav Rožič in Branimir Štrukelj.

D n e v n i r e d:

1. Priprava na 25. izredno sejo Državnega sveta

Dnevni red seje je bil soglasno sprejet.

K točki 1:

Člani interesne skupine so obravnavali predloge odločilnih vetov na naslednje zakone:

- a. Zakon o nujnih ukrepih na področju zdravstva (ZNUPZ), EPA 1963-VIII;
- b. Zakon o nalezljivih boleznih (ZNB-D), EPA 1975-VIII;
- c. Zakon o interventnih ukrepih za pomoč gospodarstvu in turizmu pri omilitvi posledic epidemije COVID-19 (ZIUPGT), EPA 1974-VIII.

Ad a:

Po razpravi je interesna skupina sprejela naslednje stališče:

»Interesna skupina je razpravljala o Predlogu odločilnega veta na Zakon o nujnih ukrepih na področju zdravstva (ZNUPZ), EPA 1963-VIII.

Interesna skupina je ob tem ponovno opozorila na Mnenje Službe Državnega sveta za pravne in analitične zadeve (SPAZ) z dne 18. 2. 2021, za katerega je interesna skupina zaprosila s sklepom ob Stališču k Predlogu odločilnega veta na Zakon o interventnih ukrepih za pomoč pri omilitvi posledic drugega vala epidemije COVID-19 (ZIUPOPDVE), in v katerem med drugim jasno piše, da je vlaganje takšnih predlogov odločilnih vetov ustavno sporno. Hkrati je v Mnenju SPAZ zapisano tudi naslednje:

»Gre sicer za pomembno pravno vprašanje, ki se dotika uporabe in morebitne zlorabe instituta odločilnega veta. Vlaganje pobude za sprejem odločilnega veta z namenom pospešiti uveljavitev zakonodaje je mogoče okarakterizirati kot nepravilno uporabo tega instituta, ki dejansko zanika njegov pomen in vlogo v širšem zakonodajnem postopku, s tem pa posredno krni tudi eno od ključnih pristojnosti Državnega sveta. Za slednjega je institut odločilnega veta eno od najmočnejših orožij, ki jih ima v zakonodajnem postopku. Pri tem je treba opozoriti, da trenutni normativni okvir tovrstno uporabo postavlja v sivo območje nepravilne oziroma napačne, ne pa neposredno prepovedane uporabe. Kvalificirani

predlagatelji iz prvega odstavka 75. člena PoDS-1 imajo pravico vložiti pobudo za sprejem odločilnega veta, prav tako pa ima vsak državni svetnik pri obravnavi predloga odločilnega veta pravico glasovati po svoji vesti. V samem postopku obravnavanja predloga odločilnega veta imajo državni svetniki tudi možnost vlagati amandmaje na predlog odločilnega veta. Treba je poudariti, da ima Državni svet pristojnost sprejeti odločilni veto, ni pa tega zavezan storiti.

SPAZ opozarja, da je čas, ki ga ima Državni svet na voljo za sprejem odločilnega veta, zelo kratek, zato bi bilo treba, tudi ob obstoju bolj legitimne metode za skrajšanje tega obdobja, biti previden in ga skrajšati le v najnujnejših primerih. Odločilni veto temu ni namenjen, saj je njegov namen ponuditi Državnemu zboru potreben čas za ponoven tehten premislek o sprejetih zakonodajnih rešitvah. SPAZ sicer meni, da Interesna skupina delojemalcev ne more začeti postopka za oceno ustavnosti pred Ustavnim sodiščem, potencialno pa bi to lahko storil posamezni državni svetnik ali več državnih svetnikov, ki bi s pobudo za začetek postopka za oceno ustavnosti izpodbijali bodisi tretji odstavek 75.a člena PoDS-1 bodisi 21.a člen ZRLI ali pa oba hkrati.«

Člani interesne skupine so še poudarili, da bodo teoretična izhodišča, opredeljena v Mnenju SPAZ, začeli upoštevati tudi v praksi pri opravljanju funkcije državnih svetnikov.«

Za poročevalko na seji Državnega sveta so določili vodjo interesne skupine Lidijo Jerkič.

Ad b:

Interesna skupina je podprla Predlog odločilnega veta na Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o nalezljivih boleznih (ZNB-D), EPA 1975-VIII, a obenem predlagala, da se celotno besedilo obrazložitve zahteve, da Državni zbor ponovno odloča o zakonu, zamenja.

Svojo pobudo za vložitev amandmaja je naslovila na Komisijo Državnega sveta za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide in ji predlagala, da ga povzame za svojega. Pobuda se je glasila:

»Interesna skupina delojemalcev je na svoji 13. izredni seji 12. 7. 2021, na podlagi 66. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09, 101/10, 6/14, 26/15, 55/20 in 123/20), sprejela sklep, da Komisiji za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide predlaga, da na podlagi 72. člena Poslovnika Državnega sveta Državnemu svetu v obravnavo in sprejem predloži naslednji amandma:

»Obrazložitev Predloga zahteve Državnega sveta, da Državni zbor ponovno odloča o Zakonu o spremembah in dopolnitvah Zakona o nalezljivih boleznih (ZNB-D), EPA 1975-VIII, se spremeni tako, da se glasi:

»Vlada Republike Slovenije (v nadaljevanju: Vlada RS) je na podlagi (oziroma zaradi izvršitve) odločbe Ustavnega sodišča U-I-79/20 z dne 13. 5. 2021 pripravila besedilo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o nalezljivih boleznih (ZNB-D) ter ga Državnemu zboru RS poslala skupaj s predlogom, da se ga obravnava po nujnem postopku. V obrazložitvi je navedla, da je predlog zakona treba sprejeti po nujnem postopku zaradi težko popravljivih posledic za zdravstveni sistem in zdravje prebivalcev Republike Slovenije. Poleg tega je Ustavno sodišče RS v svoji odločbi Državnemu zboru naložilo, da mora odpraviti neustavnost določb ZNB (v točki 2 in 3 prvega odstavka 39. člena) v roku dveh mesecev od objave odločbe Ustavnega sodišča.

Hkrati z besedilom predloga ZNB-D je Vlada RS pripravila tudi predlog Sklepa o nedopustnosti razpisa zakonodajnega referendumu o ZNB-D, z obrazložitvijo, da gre za zakon, ki se uvršča v prvo alinejo drugega odstavka 90. člena Ustave RS, ki določa, da

referenduma ni dopustno razpisati o zakonih o nujnih ukrepih za zagotovitev obrambe države, varnosti ali odprave posledic naravnih nesreč.

Zakonodajno-pravna služba Državnega zbora je 28. 6. 2021 pripravila mnenje o predlogu ZNB-D in o predlogu Sklepa o nedopustnosti razpisa referenduma. Ugotovila je več pomanjkljivosti in opozorila na določene pravne zadržke in dileme. Jasno je opozorila, da kljub zagotovitvi predlagatelja (Vlada RS), trenutni predlog ZNB-D v celoti ohranja vse ustavno problematične vidike dosedanje zakonske ureditve, ki jih je izpostavilo že Ustavno sodišče RS v Odločbi U-I-79/20, saj predlagano besedilo členov še vedno na več mestih omogoča Vladi RS zakonsko nevezano oz. arbitrarno odločanje pri ukrepanju v primeru pojava nalezljive bolezni. Zakonsko pooblastilo mora namreč biti dovolj določno oziroma jasno in nedvoumno, da izvršilni oblasti ne omogoča samovoljnega urejanja ter nesorazmernih omejitev človekovih pravic in temeljnih svoboščin in to toliko bolj restriktivno, kolikor večji je poseg ali učinek zakona na posamezne pravice in svoboščine.

Zaradi vsega povedanega besedilo 3. člena ZNB-D, s katerim se spreminja veljavni 39. člen Zakona o nalezljivih boleznih, predstavlja ustavno nedopustno in škodljivo ter preohlapno zakonsko podlago izvršilni oblasti, na podlagi katere bo lahko veljavno sprejemala (v obliki vladnih odlokov) vse dosedanje nezakonite in protiustavne ukrepe, ki naj bi pomagali zamejiti širjenje nalezljivih boleznih. Novo sprejeto besedilo ZNB predstavlja invaziven poseg v človekove pravice in temeljne svoboščine ter ruši temelje pravne in demokratične države. Gre za nadaljevanje že začete samovolje izvršilne oblasti, dokončno razgradnjo najvišjih ustavnih načel, človekovih pravic in svoboščin, očitno zanikanje osnovnega dostojanstva vsakega posameznika in celotne družbe, odsotnost temeljnih vrednot kot tudi etično in moralno zavržnost.

ZNB-D je bil sprejet brez predhodne strokovne in vsebinske razprave in samo dvema glasovoma »za« več kot »proti«, zato je utemeljen pomislek, da sprejemanje zakonodaje, ki tako invazivno posega v človeška življenja in temeljne pravice in svoboščine državljanov, po hitrem postopku ni dopustno. Posledično Državni svet predlaga, da Državni zbor o zakonu ponovno odloča.«

Za poročevalca na seji Komisije za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide je določila člana interesne skupine Ladislava Rožiča.«

Ad c:

Pri razpravi k tej točki člani interesne skupine niso podali pisnega stališča, čeprav so zavzeli podobnega kot pri **ad a**.

Seja se je zaključila ob 8. uri

Zapisala:
Mateja Faletič

Vodja interesne skupine
Lidija Jerkič, l.r.